

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 26 kwietnia 2010 r.

**Szanowny Pan
Wojciech Huczyński
Burmistrz
Miasta Brzegu**

**P/09/074
LOP- 410-17-07/2009**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu² przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Brzegu³ kontrolę realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. *o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym*⁴ w okresie 2007-2010 (do czasu zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust.1 i 2 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia Urząd w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² zwana dalej NIK

³ zwany dalej Urzędem

⁴ Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe:

1. NIK pozytywnie ocenia, z uwzględnieniem kryterium legalności, prowadzenie przez Gminę działań na rzecz jej mieszkańców zadeklarowanych jako romska mniejszość etniczna.

Gminę liczącą ponad 37 tys. mieszkańców zamieszkiwała mniejszość etniczna romska w liczbie 218 osób. Spośród tej społeczności w latach 2007-2010 (I kwartał) obowiązkiem szkolnym objętych było od 13 do 40 dzieci. Większość członków rodzin społeczności romskiej nie miała zatrudnienia i korzystała ze wsparcia pomocy społecznej.

Gmina w latach 2008-2009 wraz z jednostkami organizacyjnymi (5 szkołami podstawowymi i gimnazjum, Zarządem Nieruchomości Miejskich i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej) rzetelnie realizowała zadania na rzecz mniejszości romskiej, w tym m.in. wyremontowała lokale mieszkalne dla 6 rodzin romskich oraz udzielała wsparcia finansowego w ramach pomocy społecznej.

2. NIK nie wnosi uwag do wydatkowania przez Gminę środków finansowych przeznaczonych na zadania oświatowe i socjalne wykonywane na rzecz mniejszości romskiej.

2.1 Przychody z tego tytułu w latach 2007-2010 wynosiły odpowiednio: 15 303 634,00 zł, 16 509 492,00 zł, 17 489 131,00 zł i 18 195 655,00, w tym z tytułu zwiększenia części subwencji ogólnej związanej z nauką w szkołach podstawowych i gimnazjalnych dzieci pochodzenia romskiego odpowiednio: 180 707,42 zł, tj.1,2%, 74 167,41 zł, tj.0,4 %, 254 665,89 tj. 1,5% i 237 140,74 zł, tj. 1,3% rocznych przychodów.

Przyznawaną corocznie ww. kwotę zwiększonej subwencji oświatowej Burmistrz przekazywał szkołom na realizację zadań oświatowych obejmujących m.in. zajęcia wyrównawczych dla dzieci pochodzenia romskiego, dodatkowe godziny lekcyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, szczególnie z języka polskiego i matematyki, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i zajęcia logopedyczne. Ze środków Gminy dofinansowano także zielone szkoły i wycieczki, które służyły integracji dzieci romskich i polskich.

2.2 NIK pozytywnie ocenia, pod względem rzetelności i gospodarności sposób wykorzystania przez Gminę w latach 2008-2009 środków finansowych otrzymanych z budżetu państwa w ramach, *Programu na rzecz społeczeństwa romskiego w Polsce*.

Spośród otrzymanych w ramach dotacji celowej środków finansowych w wysokości 163 733,00 zł wykorzystano 161 594,58 zł, tj. 98,7% na realizację 7 zadań obejmujących: remont 6 lokali mieszkalnych, dofinansowanie ubezpieczenia dzieci romskich OC, zakup

pomocy dydaktycznych i przyborów szkolnych, zakup podręczników i zakup strojów romskich dla zespołu wokalnno-tanecznego. Niewykorzystaną część dotacji w wysokości 2 138,42 zł Gmina zgodnie z terminem określonym w umowie przekazała na konto dysponenta środków.

2.3. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła zaniżenia w informacjach składanych do Systemu Informacji Oświatowej (zwanego dalej SIO) danych o liczbie uczniów mniejszości romskiej, tj. nieprzestrzegania art. 4 ust.1 pkt 5 i art. 8 ust.1 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. *o systemie informacji oświatowej*⁵. Gmina w 2008 r. składając informację do SIO zaniżyła liczbę uczniów pochodzenia romskiego podając 13 uczniów, a faktycznie było 30, co w konsekwencji doprowadziło do zaniżenia otrzymanej subwencji oświatowej o kwotę 96 988,15 zł. Kwotę zaniżonej subwencji Gmina pokryła ze swojego budżetu. Kierownik Biura Oświaty wyjaśniła, iż spowodowane to były złożonym procesem wdrażania SIO.

3. NIK zwraca uwagę na brak zatrudnienia bądź zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz brak współpracy szkoły z organizacjami mniejszości romskiej.

W trakcie kontroli w Szkole Podstawowej nr 1 w Brzegu stwierdzono m.in., iż w latach 2007-2008 brak było zatrudnionego asystenta edukacji romskiej, a w 2009 r. asystenta romskiego zatrudniono jedynie na 7/8 etatu, mimo że otrzymywana przez Gminę zwiększona subwencja oświatowa zawierała środki na zatrudnienie asystenta w ciągu całego roku. Jednym z zadań asystenta edukacji romskiej zatrudnionego w charakterze pomocnika nauczyciela, było utrzymanie stałego kontaktu między szkołą, a rodzicami, co powinno być realizowane także w czasie wakacyjnej przerwy w nauce.

Jednocześnie ustalono, że Szkoła nie współpracowała z organizacjami mniejszości romskiej, do czego w przypadku nauczania dzieci mniejszości narodowej lub etnicznej zobowiązuje § 10 ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnych*⁶. W ocenie NIK brak takiej współpracy utrudniał i ograniczał kontakty z rodzicami dzieci romskich, w tym włączanie dzieci w codzienną edukację.

⁵ Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm.

⁶ Dz.U. Nr 214, poz. 1579

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Egzekwowanie od pracowników Wydziału Oświaty obowiązku przekazywania rzetelnych danych o liczbie uczniów romskich do SIO, w celu uniknięcia przypadków niewłaściwego naliczenia zwiększonej subwencji ogólnej.**
- 2. Podjęcie działań zmierzających do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy asystenta edukacji romskiej.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag, i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.